01/05/2019

Τι λένε οι Πατέρες της Εκκλησίας για την Ανάσταση;

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης

«Ἐπειδὴ λοιπόν, ἔπρεπε ὁ καλὸς ποιμένας νὰ δώσει τὴν ψυχή του γιὰ χάρη τῶν προβάτων του, ὥστε μὲ τὸν ἴδιο του τὸ θάνατό του νὰ καταλύσει τὸν θάνατο, τότε γίνεται καὶ γίνεται καὶ τὰ δυὸ ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτηρίας μας γιὰ τὴν ἀνθώπινη φύση, καὶ ἱερέας καὶ ἀμνός, μὲ τὸ νὰ ἐνεργήσει τὸ θάνατο μέσα σ’ ἐκεῖνο ποὺ μπορεῖ νὰ δεχτεῖ τὴν κοινωνία τοῦ πάθους.

Ἐπειδὴ ὁ θάνατος δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, αὐτὸς ποὺ ἑνώθηκε καὶ μὲ τὰ δυό, τὴν ψυχὴ δηλαδὴ καὶ τὸ σῶμα, δὲ χωρίζεται ἀπὸ κανένα. Ἀλλὰ ἐπιμερίζοντας τὸν ἑαυτό του καὶ στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχή, μὲ τὴν ψυχὴ ἀνοίγει στὸ ληστὴ τὸν παράδεισο καὶ μὲ τὸ σῶμα σταματᾶ τὴ διαδικασία τῆς φθορᾶς. Κι αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἡ κατάλυση τοῦ θανάτου, τὸ νὰ ἀδρανοποιηθεῖ ἡ φθορὰ ἐξαφανισμένη μέσα στὴ ζωοποιὸ φύση. Γιατί αὐτὸ ποὺ πραγματοποιεῖται σ’ αὐτὰ ἀποβαίνει κοινὴ εὐεργεσία καὶ δωρεὰ τῆς φύσης μας.

Καὶ ἔτσι συνενώνει μὲ τὴν ἀνάσταση ὅλα τὰ διαχωρισμένα αὐτὸς ποὺ βρίσκεται

καὶ στὰ δυό, ποὺ παρέδωσε μὲ τὴν ἐξουσία ποὺ ἔχει, τὸ σῶμα του στὴν καρδιὰ τῆς γῆς, ὅπως ἔχει γράφει (Μάτθ. 12, 40), καὶ ἔδωσε τὴν ψυχή του ἀπὸ μόνος του, ὅπως λέει στὸν Πατέρα του, «στὰ χέρια σου παραδίνω τὸ πνεῦμα μου» (Λούκ. 23, 46), καὶ στὸ ληστὴ «ἀπὸ σήμερα θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν παράδεισο» (Λούκ. 23, 43). Γιατί δὲν πρέπει νὰ πιστεύουμε πὼς εἶναι κάπου ἀλλοῦ ἡ θεία ἐκείνη βιοτή, ποὺ λέγεται παράδεισος, παρὰ μόνο μέσα στὴν εὐρύχωρη παλάμη Τοῦ Πατέρα».

Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας

«Ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἀναμορφουμένης κτίσεως».

Ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας

«Ἡ Ἀνάστασις, φύσεως ἐστιν ἐπανόρθωσις».

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς

«Ἀλλὰ θὰ ρωτήσει κάποιος: πῶς ἀνασταίνονται οἱ νεκροί; Ὤ, τί ἀπιστία! Ὤ, τί ἀνοησία! Αὐτὸς ποὺ μετέτρεψε μὲ μόνη τὴν θέλησή του τὸ χῶμα σὲ σῶμα, δὲ θὰ ἀναστήσει πολὺ εὐκολότερα, μόνο μὲ τὴ θέλησή Του, αὐτὸ ποὺ δημιουργήθηκε καὶ ἔπαθε ἀποσύνθεση; Λοιπὸν νὰ θεωρήσεις ὅτι τὰ σπέρματα θάβονται μέσα στὰ αὐλάκια τοῦ χωραφιοῦ, ὡς μέσα στοὺς τάφους. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔβαλε μέσα σ’ αὐτὰ ρίζες, καλάμια καὶ φύλλα καὶ στάχυα; Δὲν εἶναι ὁ Δημιουργός του σύμπαντος; Δὲν τὰ ἔβαλε ἡ προσταγὴ αὐτοῦ ποῦ τὰ κατασκεύασε ὅλα; Πίστευε, λοιπόν, ὅτι ἔτσι θὰ γίνει καὶ ἡ ἀνάσταση τῶν νεκρῶν μὲ τὴ θεία θέληση καὶ τὸ θεῖο νεῦμα διότι ἡ δύναμη συνεργεῖ μὲ τὴ βούληση».

Ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης

«Τί εἶναι αὐτό, ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ καὶ φιλέορτοι καὶ φιλόχριστοι; Τί εἶναι αὐτὴ ἡ μεγάλη λαμπροφορία; Τί εἶναι αὐτὴ ἡ τόση φωταγωγία καὶ χαρά; Τί εἶναι αὐτὸ ποῦ ἔκανε τὴν Ἐκκλησία νὰ στράφτει τόσο πολύ; Τί εἶναι αὐτὸ ποῦ λάμπρυνε τὴν οἰκουμένη; Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔκανε νὰ δημιουργηθεῖ τόσο μεγάλη χαρὰ καὶ εὐχαρίστηση;

Χθὲς ἤμασταν σὲ λύπη καὶ σήμερα σὲ χαρά. Χθὲς σὲ κατήφεια καὶ σήμερα σὲ εὐθυμία. Χθὲς σὲ θρήνους καὶ σήμερα σὲ ἀλαλαγμούς.

Ρωτᾶς ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία αὐτῶν καὶ τί εἶναι ἐκεῖνο ποὺ προκάλεσε αὐτὴ τὴν τόσο μεγάλη χαρὰ καὶ λαμπρότητα; Ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς καὶ ὅλος ὁ κόσμος γέμισε ἀπὸ ἀγαλλίαση. Κατάργησε μὲ τὸ ζωοποιό του θάνατο τὸ θάνατο καὶ ὅλοι ὅσοι βρίσκονταν στὸν Ἅδη ἐλευθερώθηκαν ἀπ' τὰ δεσμά του. Ἄνοιξε τὸν Παράδεισο καὶ τὸν ἔκανε προσιτὸ σὲ ὅλους.

Πόσο, ἀλήθεια, μεγάλο βάθος, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ κατανοηθεῖ! Πόσο μεγάλο ὕψος, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ μετρηθεῖ! Πόσο φρικτὸ μυστήριο, ποὺ ὑπερβαίνει τὴ δύναμη τοῦ νοῦ!

Ὑμνοῦν οἱ ἄγγελοι, ἐπειδὴ εὐφραίνονται γιὰ τὴ σωτηρία μας. Χαίρονται οἱ προφῆτες βλέποντας νὰ ἐκπληρώνονται οἱ προφητεῖες τους. Ὅλη ἡ κτίση ἑορτάζει μαζί μας γιατί ξημέρωσε γι' αὐτὴν ἡμέρα σωτήρια, ἔλαμψε πάλι ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης».

Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος

«Εἶναι ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως σήμερα καὶ τὸ ξεκίνημα εἶναι εὐνοϊκὸ . ἂς καμαρώνουμε γιὰ τὸ πανηγύρι καὶ ἂς ἀγκαλιάσουμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Ἂς προσφωνήσουμε « ἀδερφοί», ἀκόμη κι ἐκείνους πού μας μισοῦν καί, πολὺ περισσότερο, ἐκείνους ποὺ ἀπὸ ἀγάπη ἔχουν κάμει ἢ ἔχουν πάθει κάτι. Ἂς δώσουμε συγχώρεση γιὰ ὅλα πρὸς χάρη τῆς Ἀναστάσεως. Ἂς δώσουμε συγχώρεση ὁ ἕνας στὸν ἄλλο...

Χτὲς σταυρωνόμουν μαζὶ μὲ τὸν Χριστό, σήμερα δοξάζομαι μαζί Του. Χτὲς γινόμουν νεκρὸς μαζί Του, σήμερα γίνομαι ζωντανὸς μαζί Του. Χτὲς θαβόμουν μαζί Του, σήμερα ἀνασταίνομαι μαζί Του...

Ἂς γίνουμε ὅπως ὁ Χριστός, γιατί καὶ ὁ Χριστὸς ἔγινε ὅπως ἐμεῖς. Ἂς γίνουμε θεοὶ γι' Αὐτόν, ἐπειδὴ κι Ἐκεῖνος ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ χάρη μας.

Δέχτηκε τὸ χειρότερο, γιὰ νὰ δώσει τὸ καλύτερο. Ἔγινε φτωχός, γιὰ νὰ γίνουμε ἐμεῖς πλούσιοι μὲ τὴ δική Του φτώχεια. Ἔλαβε μορφὴ δούλου, γιὰ νὰ πάρουμε ἐμεῖς ἀπὸ Αὐτὸν τὴν ἐλευθερία. Κατέβηκε στὴ γῆ, γιὰ νὰ ὑψωθοῦμε στὸν οὐρανό. Δοκιμάστηκε ἀπὸ πειρασμούς, γιὰ νὰ νικήσουμε. Ἀτιμάστηκε γιὰ νὰ μᾶς δοξάσει . πέθανε γιὰ νὰ μᾶς σώσει , ἀνέβηκε στοὺς οὐρανοὺς γιὰ νὰ τραβήξει κοντά Του ἐμᾶς ποὺ βρισκόμαστε ριγμένοι κάτω μὲ τὴν πτώση στὴν ἁμαρτία».

Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος

«Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πιστεύουν στὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, πολὺ λίγοι ὅμως εἶναι αὐτοὶ ποὺ τὴ βλέπουν καθαρὰ καὶ αὐτοὶ ποὺ δὲν τὴν εἶδαν,

δὲν μποροῦν νὰ προσκυνήσουν τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς Ἅγιο καὶ Κύριο….

Καὶ τὸ ἱερότατο λόγιο ποῦ καθημερινὰ ἔχουμε στὸ στόμα, δὲ λέει «Ἀνάστασιν Χριστοῦ πιστεύοντες» ἀλλὰ τί; «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον».

Πῶς λοιπόν μας προτρέπει τώρα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νὰ λέμε ὅτι εἴδαμε αὐτὴν ποῦ δὲν εἴδαμε, ἀφοῦ μάλιστα μία φορᾶ ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς πρὶν χίλια χρόνια κι οὔτε τὸν εἶδε κανεὶς νὰ ἀνασταίνεται; Ἄραγε μήπως ἡ Ἁγία Γραφὴ θέλει νὰ λέμε ψέματα;

Ὄχι βέβαια ἀλλὰ αὐτὸ πού μας προτρέπει νὰ ὁμολογοῦμε εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἐπειδὴ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ συντελεῖται μέσα στὸν κάθε πιστὸ κι ὄχι μία φορᾶ, ἀλλὰ κάθε ὥρα θὰ λέγαμε, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἀνασταίνεται μέσα μας καὶ λαμπροφορεῖ καὶ ἀπαστράπτει τὶς ἀστραπὲς τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς θεότητος.

Γιατί ἡ φωτοφόρος παρουσία τοῦ Πνεύματός μας ὑποδεικνύει τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἢ μᾶλλον μας ἀξιώνει νὰ δοῦμε αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Ἀναστάντα. Γι’ αὐτὸ καὶ λέμε: «Θεὸς εἶναι ὁ Κύριός μας καὶ φανερώθηκε σέ μας» (ψάλμ.117, 27).

Σ’ ὅσους λοιπὸν ἀποκαλυφθεῖ ὁ ἀναστημένος Χριστός, πάντως πνευματικὰ ἐμφανίζεται στὰ πνευματικά τους μάτια. Γιατί, ὅταν ἔρχεται σέ μας διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μᾶς ἀνασταίνει ἐκ νεκρῶν, μᾶς ζωοποιεῖ καὶ μᾶς δίνει τὴ χάρη νὰ Τὸν βλέπουμε μέσα μας ὁλοζώντανο, Αὐτὸν τὸν ἀθάνατο καὶ ἀνώλεθρο καὶ νὰ γνωρίζουμε πλήρως, ὅτι Αὐτός μας συναναστaίνει καὶ μᾶς συνδοξάζει, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ Ἁγία Γραφή».

Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος

«Δημιουργηθήκαμε, γιὰ νὰ εὐεργετηθοῦμε. Εὐεργετηθήκαμε, ἐπειδὴ δημιουργηθήκαμε. Μᾶς δόθηκε ὁ Παράδεισος, γιὰ νὰ εὐτυχήσουμε. Λάβαμε ἐντολή, γιὰ νὰ εὐδοκιμήσουμε μὲ τὴ διαφύλαξή της, ὄχι γιατί ὁ Θεὸς ἀγνοοῦσε αὐτὸ ποὺ θὰ γινόταν, ἀλλὰ γιατί νομοθετοῦσε τὸ αὐτεξούσιο.

Ἀπατηθήκαμε, γιατί μας φθόνησαν. Ξεπέσαμε, γιατί παραβήκαμε τὴν ἐντολή. Εἴμαστε ἀναγκασμένοι σὲ νηστεία, γιατί δὲ νηστεύσαμε, καθὼς ἐξουσιασθήκαμε ἀπ’ τὸ δένδρο τῆς γνώσης.

Γιατί ἦταν παλιὰ ἡ ἐντολὴ καὶ σύγχρονη μέ μας, σὰν κάποια διαπαιδαγώγηση τῆς ψυχῆς καὶ σωφρονισμὸ ἀπ’ τὶς ἀπολαύσεις. Τὴ λάβαμε εὔλογα, γιὰ νὰ ἀπολαύσουμε μὲ τὴν τήρησή της αὐτὸ ποὺ χάσαμε μὲ τὴ μὴ διαφύλαξή της.

Χρειασθήκαμε Θεὸ ποὺ σαρκώθηκε καὶ πέθανε, γιὰ νὰ ζήσουμε. Νεκρωθήκαμε μαζί

Του, γιὰ νὰ καθαρισθοῦμε. Ἀναστηθήκαμε μαζί Του, ἐπειδὴ μαζί Του καὶ νεκρωθήκαμε. Συνδοξασθήκαμε, ἐπειδὴ συναναστηθήκαμε.

Εἶναι πολλὰ μὲν λοιπὸν τὰ θαύματα τῆς τότε ἐποχῆς: Θεὸς ποὺ σταυρώνεται, ἥλιος ποὺ σκοτίζεται καὶ πάλι ἀνατέλλει (γιατί ἔπρεπε καὶ τὰ κτίσματα νὰ συμπάσχουν μὲ τὸν Κτίστη). Καταπέτασμα ποὺ σχίζεται, αἷμα καὶ νερὸ ποὺ χύνεται ἀπ' τὴν πλευρὰ (τὸ μὲν αἷμα, γιατί ἦταν ἄνθρωπος, τὸ δὲ νερὸ γιατί ἦταν πάνω ἀπ' τὸν ἄνθρωπο). Γῆ, ποὺ σείεται, πέτρες ποὺ σχίζονται γιὰ χάρη τῆς πέτρας (ποὺ εἶναι ὁ Χριστός), νεκροὶ ποὺ ἀνασταίνονται, ὡς ἐπιβεβαίωση τῆς τελευταίας καὶ κοινῆς ἀναστάσεως.

Τὰ σημεῖα δὲ στὸν τάφο, τὰ μετὰ τὸν τάφο, ποιὸς θὰ μποροῦσε ἐπάξια νὰ τὰ ὑμνήσει; Τίποτε δὲ δὲν ὑπάρχει σὰν τὸ θαῦμα τῆς σωτηρίας μου: λίγες σταγόνες αἵματος ἀναπλάθουν τὸν κόσμο ὅλο καὶ γίνονται σὰν χυμὸς γάλακτος γιὰ ὅλους τους ἀνθρώπους, ποὺ συνδέουν καὶ συνάγουν ἐμᾶς σὲ μία ἑνότητα.

Ἀλλ' ὦ Πάσχα, τὸ μέγα καὶ ἱερό, ποὺ καθαρίζεις τὸν κόσμο ὅλο! Γιατί θὰ σοῦ μιλήσω σὰν κάτι ἔμψυχο. Ὦ Λόγε Θεοῦ καὶ φῶς καὶ ζωὴ καὶ σοφία καὶ δύναμη! Γιατί χαίρομαι μ' ὅλα σου τὰ ὀνόματα! Ὦ γέννημα κι ὁρμὴ καὶ σφραγίδα τοῦ μεγάλου νοῦ! Ὦ Λόγε ποὺ νοεῖσαι κι ἄνθρωπε ποὺ φαίνεσαι, ὁ ὁποῖος φέρεις τὰ πάντα προσδεδεμένα στὸ λόγο τῆς δυνάμεώς σου!

Τώρα μὲν ἂς δεχθεῖς τὸ λόγο αὐτό, ὄχι ὡς ἀπαρχή, ἀλλ' ὡς συμπλήρωση ἴσως τῆς δικιᾶς μας καρποφορίας, εὐχαριστία τὸ ἴδιο κι ἱκεσία, γιὰ νὰ μὴν κακοπάθουμε ἐμεῖς τίποτε περισσότερο πέρα ἀπ' τοὺς ἀναγκαίους κόπους κι ἱεροὺς πόνους γιὰ τὶς ἐντολές σου, μὲ τοὺς ὁποίους ζήσαμε μέχρι τώρα».